

УДК 658.784

Антоненко Я.С.,
магістр,
Національний технічний університет «ХПІ»,
Харків

Логістична just-in-time концепція як приклад оптимального антикризового управління

Існує багато способів подолання фінансової нестабільності на підприємстві, одним з найефективніших є антикризове управління. Щоб запобігти банкрутству й неплатоспроможності фірми необхідно розробити ефективну антикризову політику, та, на жаль, не всім керівникам вистачає досвіду та знань щодо антикризового управління та визначення основних принципів його здійснення. Рішення цієї проблеми є актуальним для українських підприємств.

Метою роботи є вивчення одного з методів такого управління, як логістична just-in-time концепція.

Дослідники визначають антикризове управління як систему управління підприємством, що має комплексний характер та спрямована на запобігання або усунення несприятливих для бізнесу явищ за допомогою використання всього потенціалу сучасного менеджменту, розроблення та реалізації на підприємстві спеціальної програми, що має стратегічний характер і дозволяє усунути тимчасові труднощі, зберегти та покращити ринкові позиції підприємства за будь-яких обставин, при використанні переважно власних ресурсів. Антикризове управління підприємством передбачає прискорене та дієве реагування на істотні зміни зовнішнього та внутрішнього середовищ на основі заздалегідь розроблених антикризових заходів [1].

В цей час підприємство має визначитися зі своєю стратегією, яка допоможе йому не тільки подолати кризу, а й посилити позиції на ринку. Прикладом такої стратегії є введення логістичної just-in-time концепції. Основна ідея полягає в тому, що матеріали й сировина потрапляють на підприємство в певній кількості, необхідній для виробництва продукції, у певний час та місце. До переваг такої стратегії належить:

1. Скорочення грошових коштів, які потрібно витратити на закупівлю зайвих запасів та її зберігання. Відбувається звільнення значних площ, які можна

2. використати для інших цілей.

3. Покращення якості продукції. Стратегія just-in-time не припускає, що знадобляться зайві запаси на виправлення браку, тому кількість дефектів товару зводиться до нуля.

4. Зменшення обсягів нереалізованої продукції. Підприємство випускає таку кількість продукції, яка потрібна покупцю.

Але існують й безперечні недоліки концепції, які можуть завадити діяльності фірми:

1. Висока залежність від постачальників сировини. Будь-які затримки постачання можуть зупинити виробництво.

2. Незначні можливості виправити брак. Для ліквідації дефекту треба робити термінову позапланову закупку сировини або зупиняти виробництво.

3. Неможливість задоволення раптово підвищеного попиту. Підприємство зберігає мінімальну кількість готової продукції [2].

Максимізація переваг при одночасній мінімізації недоліків тут не можлива без застосування методів дослідження операцій, зокрема оптимізаційних методів [3-5]. Враховуючи потужну теоретичну базу та широкі комп'ютерні можливості реалізації вказаних методів та підходів логістичну just-in-time концепцію можна вважати прикладом оптимального антикризового управління.

Перевагою будь-якого підприємства є постачання якісного та дешевого товару на ринок. Just-in-time дає можливість досягти цього шляхом постановки та досягнення ряду цілей: нуль дефектів, нуль зайвих операцій, нульовий термін установки заготовок, нульові запаси та нульовий термін очікування. Ця концепція успішно застосовується на багатьох виробничих підприємствах і підвищує ефективність виробництва за рахунок зниження збитків та витрат [2].

Висновки: Впровадження just-in-time концепції – трудомісткий процес, бо функціонування підприємства повинно бути налагодженим та безперебійним. Це не тільки спосіб мінімізації витрат, але й вдосконалення виробництва, підвищення ефективності діяльності та зміни корпоративної культури. Особливо важливе значення має економія коштів та часу, що може призвести до збільшення коштів в іншій ділянці. В кризовий період підприємство завдяки логістичній just-in-time концепції зможе не тільки зберегти свої заощадження, але й покращити виробництво та зміцнити позиції на ринку.

Література

1. Антикризисный менеджмент / [под ред. проф. А. Г. Грязновой]. – М. : Ассоциация авторов и издателей «Тандем»; ЭКМОС, 1999. – 368 с.

2. Менеджмент качества [Электронный ресурс]. — Режим доступа до ресурсу: http://www.kpms.ru/General_info/Just_in_Time.htm.

3. Таха, Хемди А. Введение в исследование операций / Таха, А. Хемди, 7-е изд.; пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2005. – 912 с.

4. Исследование операций в экономике : учеб. пособие для вузов / Н.Ш. Кремер, Б.А. Путко, И.М. Тришин, М.Н. Фридман; под ред. проф. Н.Ш. Кремера. – М.: ЮНИТИ, 2002. – 407 с.

5. Скворчевський О. Є. Оптимізаційні методи і моделі в економіці і менеджменті : текст лекцій курсу «Економіко-математичні методи та моделі» / О. Є. Скворчевський. - Харків : НТУ "ХПІ", 2014. - 76 с. // Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/7765>.